

Škody zverou môže riešiť len správne nastavený zákon o poľovníctve

Viac ako 72 miliónov eur – to sú škody na poľnohospodárskych plodinách len za ostatné štyri roky. Ide pritom len o tie škody, ktoré Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore nahlásili jej členovia. V skutočnosti sa tieto miliónové straty šplhajú ešte do závratnejších výšok.

Premnožená poľovná zver aj naďalej znehodnocuje alebo až úplne likviduje poľnohospodárske plodiny na celom území Slovenska. Škody za desiatky miliónov eur demotivujú pestovateľov a znižujú potravinovú bezpečnosť. Ak chceme mať viac zdravých a kvalitných slovenských potravín z doma vypestovaných plodín, musíme systémovo riešiť aj problém premnoženej poľovnej zveri. Ten trvá už roky. Pribúda škôd a úmerne tomu aj poľovnej zveri v poľovných revíroch.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora pravidelne už niekoľko rokov robí celoslovenský monitoring škôd poľnohospodárskych plodín, ktoré spôsobuje poľovná zver. Aktuálne štatistiky za rok 2021 hovoria, že práve vlani boli škody spôsobené poľvnou zverou najvyššie za posledné tri roky. Plodiny boli poškodené na 86 805 hektároch poľnohospodárskej pôdy a celková výška nahlásených škôd dosiahla hodnotu 25 947 647 eur. Tento údaj hovorí o minimálnych škodách poľvnou zverou, pretože do monitoringu škôd dodávajú hlásenia predovšetkým členovia SPPK, zároveň mnoho pestovateľov už informácie ani neposkytuje, pretože sa situácia dlhodobo nerieši a nevidia v tom zmysel.

Premnožená poľovná zver spôsobila najväčšie škody v regiónoch Levice, Veľký Krtíš, Nitra, Senica a Bratislava. V rámci plodín boli najviac poškodené: kukurica, pšenica ozimná a repka ozimná. Zver však ničí aj vinohrady a špeciálne plodiny – ovocie či zeleninu, čo pri vysokých vstupných nákladoch výrazne komplikuje možnosti a spôsob hospodárenia.

Výška škody PZ za roky

Plodina	2018	2019	2020	2021	Súčet
Pšenica ozimná	5 727 319 €	3 392 077 €	2 074 140 €	3 374 279 €	14 567 815 €
Kukurica	5 487 301 €	5 293 636 €	2 253 478 €	9 290 717 €	22 325 132 €
Repka ozimná	4 768 209 €	3 518 452 €	2 119 626 €	5 524 691 €	15 930 978 €
Iné (názov plodiny)	1 536 646 €	3 382 149 €	1 525 405 €	3 298 311 €	9 742 511 €
Slničnica	1 023 691 €	435 185 €	518 831 €	2 489 456 €	4 467 163 €
Jačmeň jarný	666 748 €	391 611 €	181 853 €	577 828 €	1 818 040 €
Jačmeň ozimný	396 872 €	490 368 €	397 261 €	619 901 €	1 904 402 €
Ovos siaty	205 471 €	162 917 €	53 556 €	450 100 €	872 044 €
Slivky	15 300 €	208 257 €	54 490 €	322 365 €	600 412 €
Spolu za roky 2018 - 2021	19 827 557 €	17 274 652 €	9 178 640 €	25 947 648 €	72 228 497 €

Premnožené kmeňové stavy zveri nie sú výmysel poľnohospodárov. Hovoria o nich politici, záhradkári, vodiči a dokonca aj poľovníci. Realitou sú diviaky pri električkových tratiach a na detských ihriskách, zvyšujúci sa počet napadnutí medvedom, autonehody spôsobené stretom so zverou. Situácia sa vymyká spod kontroly, a preto je nutné zakročiť.

Argumenty poľovníkov, že za premnoženú zver môžu veľké parcely, vysoké porasty a teda práca samotných poľnohospodárov, nie sú pravdivé. „*Osiate plochy sa za posledných 20 rokov znižujú a najväčšie škody zverou vznikajú predovšetkým v členitých terénoch na menších parcelách. Likvidácia úrody premnoženou zverou spôsobuje veľké škody najmä poľnohospodárskym podnikom so živočíšnou výrobou. Dopestujú menej plodín a teda vyrobia aj menej objemových krmovín pre zvieratá,*“ hovorí podpredseda SPPK Miroslav Štefček.

Poľnohospodári potrebujú systémové riešenie, ako predchádzať vysoko premnoženým stavom poľovnej zveri a následne vznikajúcim škodám na poľnohospodárskych plodinách. Riešením je správne nastavený zákon o poľovníctve.

Ten je aktuálne v medzirezortnom pripomienkovom konaní. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora vytvorila pracovnú skupinu k príprave tohto zákona. Do medzirezortného pripomienkového konania posielala 58 zásadných pripomienok od poľnohospodárov.

Niektoré zo zásadných pripomienok SPPK

- zákon má umožniť užívateľom poľných pozemkov (poľnohospodárom) zúčastňovať sa na zhromaždení vlastníkov a hlasovať v mene vlastníkov poľných pozemkov za predpokladu, že na to majú osobitné splnomocnenie v nájomnej zmluve.
- zo zákona má užívateľ poľného revíru (poľovník, poľovnícke združenie) zodpovedať za škody spôsobené nesprávnym užívaním poľného revíru, pre poľovnícke organizácie má zákon zaviesť pravidlo - zodpovedať spoločne a nerozdielne.
- Zo zákona má užívateľ poľného revíru (poľovník, poľovnícke združenie) povinnosť uhradiť škodu spôsobenú zverou presahujúcu 3 % očakávanej úrody na príslušnej parcele. Zákonom sa zavedie tzv. objektívna zodpovednosť pre užívateľa poľného revíru.
- Užívateľ poľného revíru (poľovník, poľovnícke združenie) bude mať zo zákona povinnosť vytvoriť fond na krytie škôd spôsobených zverou.

„Našou najzásadnejšou pripomienkou je zapracovať do zákona objektívnu zodpovednosť za vzniknuté škody na poľnohospodárskych plodinách. Pokiaľ zákon nebude riešiť otázku škôd a náhrady za ne, tak celý schvaľovací proces a nový zákon bude len pro-forma. Nechceme tým nič iné, len to, aby sa počty zveri vrátili do obdobia rokov 2008-2009, kedy zver v lesoch a na poliach nespôsobovala abnormálne škody na plodinách,“ uviedol predseda Poľnohospodárskeho družstva Badín a zároveň člen pracovnej skupiny k zákonu o poľovníctve Mojmír Haško.

Poľnohospodári sú pripravení hľadať spôsoby, ako vyriešiť problém, za ktorý aktuálne nenesie nikto zodpovednosť.